

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія фінансово-економічних та облікових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка і планування виробництва»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

12 Інформаційні технології

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Комп'ютерна інженерія

(назва освітньої програми)

спеціальність

123 «Комп'ютерна інженерія»

відділення

Інформаційних технологій

(назва відділення)

2024 рік

Робоча програма

«Економіка та планування виробництва»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів
за галузю знань
спеціальністю

12 Інформаційні технології

123 «Комп'ютерна інженерія»

освітньо-професійна
програма

Комп'ютерна інженерія

«16» серпня 2024, - 15 с.

Розробник:

Тетяна ПОСНОВА, кандидат економічних наук, доцент, викладач
спеціаліст

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії гуманітарних дисциплін

Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії гуманітарних дисциплін

Т. Талько

Схвалено методичною радою коледжу.
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова

Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 12 Інформаційні технології	Обов'язкова
Розділів – 2	Спеціальність: 123 Комп'ютерна інженерія Освітньо-професійна програма: Комп'ютерна інженерія	Рік підготовки:
		2-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр
		4-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 6 самостійної роботи – 0,5	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції:
		40 год.
		Семінарські:
		40 год.
		Лабораторні:
		0
		Самостійна робота:
10 год.		
		Вид контролю:
		Підсумкова контрольна робота

Примітка . Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 80/10

2. Мета навчальної дисципліни

Мета: надання знань із філософії як вищого теоретичного рівня світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їх взаємодії.

Вивчення дисципліни «Економіка і планування виробництва» передбачає набуття здобувачами освіти програмних компетентностей, а саме:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Спеціальні компетентності (СК):

СК14. Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.

СК17. Удосконалення просторового образного, творчого мислення.

3. Передумови вивчення дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Правознавство».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН12. Поєднувати теорію і практику, знаходити та обґрунтовувати шляхи рішення типових задач у професійній діяльності з урахуванням виробничих інтересів.

PH13. Обґрунтовувати прийняті рішення, оцінювати, оформляти та представляти результати професійної діяльності згідно з діючою нормативною документацією.

PH16. Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською та іноземною мовою.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти наведено в додатку до робочої навчальної програми.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, тематичний та підсумковий контроль знань здобувача освіти. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних/семінарських занять та в процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернеті тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Особливості функціонування суб'єктів господарювання в умовах ринку

Тема 1. Вступ. Підприємство в сучасній системі господарювання

Предмет, завдання науки та методи її вивчення. Зміст і порядок вивчення дисципліни, її зв'язок з іншими науками навчального плану. Вимоги до економічних знань спеціалістів. Посилення ролі кадрів у підвищенні ефективності діяльності підприємств.

Поняття підприємства як первинної ланки виробничої сфери, законодавча база його функціонування. Цілі підприємства. Економічна та соціальна діяльність підприємства. Складові ланки підприємств та їх взаємодія. Види підприємств та їх об'єднань.

Тема 2. Прогнозування, планування й регулювання діяльності підприємства

Прогнозування як наукове обґрунтування можливого стану суб'єктів господарювання у майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення цього стану. Мета, ознаки, об'єкти й принципи прогнозування.

Принципові основи планування. Специфічні принципи планування.

Суть та основні етапи стратегічного планування на підприємстві.

Бізнес-планування: сутність і призначення.

Тактичне і оперативне планування діяльності фірми.

Система економічних, фінансових, юридично-правових, організаційних і соціальних заходів держави з метою забезпечення ефективного і стабільного розвитку підприємства.

Тема 3. Персонал підприємства. Продуктивність і оплата праці

Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства. Трудові ресурси і робоча сила. Кадри підприємства. Рух трудових ресурсів на підприємстві. Показники працезабезпечення і використання трудових ресурсів у ринкових умовах господарювання. Шляхи поліпшення використання трудових ресурсів. Вплив працезабезпеченості та якісного складу працівників на ефективність виробництва. Визначення чисельності персоналу. Ринок праці та особливості його функціонування. Управління персоналом підприємства. Рівень використання трудових ресурсів. Демографічні проблеми ринку праці України. Сутність продуктивності праці персоналу. Резерви її підвищення на сучасному підприємстві. Методи вимірювання та фактори зростання продуктивності праці. Види трудомісткості продукції. Продуктивність праці. Методи і показники її визначення. Співвідношення темпів росту продуктивності і оплати праці. Фактори і резерви підвищення продуктивності праці.

Суть мотивації трудової діяльності працівників. Методи мотивації та їх класифікація.

Методи управління мотивацією.

Сутність оплати праці: поняття, функції, державна політика. Форми і системи оплати праці. Сутність преміювання персоналу. Участь працівників у прибутках підприємства. Планування оплати і продуктивності праці.

Тема 4. Управління підприємством

Сутність, принципи і функції управління. Еволюція концепцій управління підприємством.

Методи управління діяльністю підприємства. Вплив методів управління на окремих працівників та колектив.

Організаційні структури управління підприємством. Характерні особливості лінійно-штабної та лінійно-функціональної структур управління. Суть і розвиток корпоративного управління в Україні. Організаційно-економічна необхідність і змістова характеристика діяльності виконавчого органу управління акціонерним товариством. Шляхи вдосконалення механізму управління підприємств.

Тема 5. Капітал, основні фонди та виробнича потужність підприємства

Сутність капіталу, його класифікація.

Поняття, склад і структура основних виробничих фондів.

Грошова оцінка основних засобів за первісною (початковою), справедливою, відновною, залишковою, оціночною і ліквідною вартістю. Поняття балансової та первісної вартості. Досягнутий рівень забезпеченості аграрних підприємств основними фондами.

Фізичне та моральне зношення основних засобів. Поняття амортизації і необхідність її нарахування. Методи нарахування амортизації.

Характер і показники руху основних фондів.

Поняття виробничої потужності підприємства. Коефіцієнт використання потужності і фактори його підвищення.

Шляхи поліпшення використання основних фондів.

Тема 6. Оборотні фонди та фонди обігу підприємства

Економічна сутність оборотних фондів і фондів обігу, їх склад і структура.

Забезпеченість підприємств оборотними фондами і показники її вимірювання. Фактори, що зумовлюють розмір вкладень в оборотні фонди. Кругообіг авансованих коштів в оборотні фонди. Велике і мале коло кругообігу.

Система показників ефективності використання оборотних коштів, методика їх визначення і економічної оцінки. Поняття матеріаломісткості продукції і матеріаловіддачі.

Основні напрями поліпшення використання оборотних коштів підприємств. Необхідність нормування оборотних коштів за критерієм мінімальної достатності.

Тема 7. Фінансово-кредитні та нематеріальні активи підприємства

Поняття фінансових ресурсів підприємства, джерела їх формування.

Внутрішнє і зовнішнє фінансування підприємства.

Поняття і склад нематеріальних ресурсів підприємства. Об'єкти, що охороняються авторськими та суміжними правами. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Патенти, свідоцтва, ліцензії як форми юридичного захисту об'єктів інтелектуальної власності.

Види нематеріальних ресурсів (активів) та їх характеристика: право на користування земельною ділянкою, право на винахід, на промислові зразки, товарні знаки, авторські права.

Способи і джерела придбання нематеріальних активів та їх грошова оцінка. Документальне забезпечення нематеріальних активів у разі їх придбання.

Ефективність використання нематеріальних активів.

Розділ 2. Основні показники ресурсного потенціалу підприємства та ефективність його використання

Тема 8. Капітальні вкладення та інвестиційні ресурси підприємств

Поняття і призначення капітальних вкладень.

Класифікація капітальних вкладень за функціонально-цільовим призначенням і напрямками відтворення.

Джерела капітальних вкладень в підприємствах. Значення власних і залучених засобів на капітальні вкладення. Загальні положення методології визначення ефективності виробничих і фінансових інвестицій.

Основні показники оцінювання ефективності капітальних вкладень.

Питомі капітальні вкладення. Нормативи капітальних вкладень. Строк окупності капітальних вкладень.

Досвід ЮНІДО для оцінювання ефективності нових інвестиційних проектів. Норма беззбитковості і визначення ступеня ризику здійснення проекту.

Шляхи підвищення економічної ефективності капітальних вкладень: економічне обґрунтування пріоритетних напрямів капітальних вкладень; удосконалення проектно-кошторисної справи; поліпшення технологічно відтворювальної структури інвестицій; скорочення тривалості інвестиційного циклу; застосування гнучких економічних методів управління інвестиційними процесами.

Тема 9. Інноваційні процеси та науково-технічний прогрес

Поняття, змістова характеристика та окремі види інноваційних процесів (новинок, нововведень).

Сутнісне тлумачення науково-технічного прогресу (НТП). Науково-технічні революції.

Організаційно-економічний напрям НТП, його сутність і складові. Організаційна, фінансова, технічна реструктуризація. Показники рівня НТП. Поняття ефективності заходів з впровадження НТП, її види, обчислення сумарного економічного ефекту від впровадження заходів НТП. Вартісна оцінка витрат на впровадження досягнень НТП.

Тема 10. Маркетингова діяльність підприємства. Якість і конкурентоспроможність продукції

Поняття якості продукції. Поняття показника якості і його рівня. Методи оцінки якості продукції.

Загострення цінової і нецінової конкуренції та необхідність досягнення конкурентоспроможності продукції за якістю. Шляхи поліпшення якості продукції. Стандартизація продукції, її сутність і значення для підвищення якості. Сертифікація якості продукції та її значення для виходу підприємств на міжнародний ринок.

Тема 11. Витрати виробництва і собівартість продукції

Поняття суспільних та індивідуальних витрат виробництва. Групування витрат, що формують собівартість продукції. Види собівартості.

Класифікація витрат при обчисленні собівартості продукції.

Класифікація витрат на постійні і змінні, їх склад і значення для аналізу ефективності виробництва. Три основні типи залежності між змінними витратами і обсягом виробництва продукції.

Методика визначення максимального прибутку та величина змінного ресурсу, за якої він досягається.

Поняття рівня і структури собівартості. Фактори, що зумовлюють рівень собівартості. Причини зростання собівартості. Основні фактори, що визначають рівень собівартості продукції на підприємстві.

Тема 12. Ціни на продукцію: встановлення та регулювання

Економічний зміст і функції цін. Мета ціноутворення за умов ринку. Методи ціноутворення за умов ринку. Модифікація цін.

Види ринкових цін. Трансфертні ціни. Зміст конкурентної ціни і умови її формування.

Адаптивність цін у ринковій економіці і механізм її забезпечення. Ціна як інтегрований показник якості продукції.

Причини виникнення цінової конкуренції між виробниками і характер її прояву. Обмежувальні фактори зниження ціни. Цінова конкурентоспроможність товарів.

Основні принципи ціноутворення. Цінові зони.

Тема 13. Економічні результати та ефективність діяльності підприємства

Оцінювання економічних результатів підприємств. Поняття ефекту і ефективності виробництва.

Система показників економічної ефективності виробництва. Натуральні і вартісні показники.

Норма безбитковості та її обчислення. Механізм визначення обсягу продажу для одержання заданої суми прибутку. Характеристика надійності підприємства як партнера і визначення ступеня залучення підприємством позичкового капіталу, коефіцієнта довгострокового фінансового ризику і коефіцієнта кратності процентів.

Сутність рентабельності виробництва. Показники рентабельності: рівень рентабельності і норма прибутку. Рентабельність продажу за чистим прибутком.

Оцінювання позиції підприємства на ринку капіталів.

Оцінювання ринкової позиції підприємства за показниками прибутковості.

Тема 14. Реструктуризація й санація підприємств

Система виживання підприємства за ринкових умов господарювання, її ознаки, необхідність практичного використання й змістова характеристика.

Основні економічні параметри системи виживання.

Реструктуризація підприємства (організації) як найрадикальніший захід системи виживання й виходу з економічної кризи, припинення спаду виробництва та його стабілізації.

Сутнісна характеристика й можливі форми реструктуризації підприємства (організації).

Конверсія, розукрупнення й диверсифікація виробництва як дійові форми реструктуризації суб'єктів господарювання.

Розробка й здійснення програми (бізнес-плану) реструктуризації підприємства (організації).

Сутність механізації санації (фінансово-економічного оздоровлення) та її цілей.

Тема 15. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства

Сутнісна характеристика банкрутства підприємства. Причини й симптоми банкрутства фірми.

Класифікація чинників, що сприяють банкрутству фірми. Процедура оголошення банкрутства в засобах масової інформації.

Процес ліквідації (припинення діяльності) збанкрутілого суб'єкта господарювання.

Управління майном боржника та оцінка можливих наслідків ліквідації збанкрутілих підприємств (організацій).

Комплекс організаційно-економічних заходів і допустима тривалість процесу ліквідації підприємств (організацій) – банкрутів, що застосовуються в Україні.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с	п	с.р.	
Розділ 1. Управління виробничим підприємством					
Тема 1. Вступ. Підприємство в сучасній системі господарювання	4	2	2		
Тема 2. Прогнозування, планування й регулювання діяльності підприємства	8	2	4		2
Тема 3. Персонал підприємства. Продуктивність і оплата праці	8	4		4	
Тема 4. Управління підприємством	4	2	2		
Тема 5. Капітал, основні фонди та виробнича потужність підприємства	9	4		4	1

Тема 6. Оборотні фонди та фонди обігу підприємства	7	2		4	1
Тема 7. Фінансово-кредитні та нематеріальні активи підприємства	5	2		2	1
Разом за розділом 1	45	18	8	14	5
Розділ 2. Мотиваційне забезпечення та ресурсний потенціал виробничого підприємства					
Тема 8. Капітальні вкладення та інвестиційні ресурси підприємств	8	4	4		
Тема 9. Інноваційні процеси та науково-технічний прогрес	4	2			2
Тема 10. Маркетингова діяльність підприємства. Якість і конкурентоспроможність продукції	5	2	2		1
Тема 11. Витрати виробництва і собівартість продукції	5	2		2	1
Тема 12. Ціни на продукцію: встановлення та регулювання	5	2		2	1
Тема 13. Економічні результати та ефективність діяльності підприємства	8	4		4	
Тема 14. Реструктуризація й санація підприємств	4	4			
Тема 15. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	4	2	2		
Разом за розділом 2	43	22	8	8	5
Підсумкова контрольна робота	2			2	
Усього годин	90	40	16	24	10

9. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва і зміст теми семінарського заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Підприємство в сучасній системі господарювання 1. Підприємство як організаційно виокремлена та економічно самостійна первинна ланка виробничої сфери економіки. Місія, цілі та напрями діяльності підприємства. 2. Нормативна база функціонування підприємств і організацій. Статут підприємства. 3. Теорії підприємства та їх характеристики.	2
2	Тема 2. Прогнозування, планування й регулювання діяльності підприємства 1. Сутність прогнозування і планування на підприємстві. 2. Основні етапи стратегічного планування на підприємстві. 3. Тактичне і оперативне планування діяльності підприємства. 4. Методи і принципи державного регулювання діяльності підприємств.	4
3	Тема 4. Управління підприємством 1. Методи управління діяльністю підприємства. 2. Організаційні структури управління підприємством.	2
4	Тема 8. Капітальні вкладення та інвестиційні ресурси підприємств 1. Сутнісна характеристика інвестицій, їх класифікація і структура. 2. Основні поняття інвестиційної діяльності, її об'єкти та суб'єкти. Джерела фінансування інвестицій. 3. Методи і способи оцінки ефективності інвестиційних проектів. 4. Регулювання та ефективність залучення іноземних інвестицій в Україну.	4

5	Тема 10. Маркетингова діяльність підприємства. Якість і конкурентоспроможність продукції 1. Показники якості та методи її оцінки. 2. Конкурентоспроможність, методика оцінки її рівня та чинники забезпечення. 3. Механізм управління якістю продукції.	2
6	Тема 14. Реструктуризація й санація підприємств 1. Поняття економічної безпеки господарюючих суб'єктів. 2. Структурна перебудова економіки підприємства. 3. Необхідність і сутність реструктуризації підприємств в умовах структурної перебудови економіки. 4. Класифікація видів реструктуризації. 5. Санація підприємства. Державна підтримка здійснення санації конкурентоспроможних підприємств.	2
	Разом	16

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва і зміст теми практичного заняття	Кількість годин
1.	Тема 3. Персонал підприємства. Продуктивність і оплата праці 1. Визначення показників працезабезпечення і використання трудових ресурсів 2. Визначення показників продуктивності праці	4
2.	Тема 5. Капітал, основні фонди та виробнича потужність підприємства 1. Визначення різних видів вартості основних фондів. 2. Нарахування амортизації різними методами. 3. Визначення показників руху основних фондів. 4. Розрахунок виробничої потужності підприємства.	4
3.	Тема 6. Оборотні фонди та фонди обігу підприємства 1. Розрахунок показників ефективності використання оборотних фондів	4
4.	Тема 7. Фінансово-кредитні та нематеріальні активи підприємства 1. Розрахунок відсотків за користування кредитом та загальної суми боргу перед банківською установою. 2. Оцінка нематеріальних активів підприємства.	2
5.	Тема 11. Витрати виробництва і собівартість продукції 1. Обчислення собівартості окремих видів продукції, складання кошторису непрямих витрат	2
6.	Тема 12. Ціни на продукцію: встановлення та регулювання 1. Визначення ціни оптової торгівлі. 2. Визначення ціни роздрібною торгівлі.	2
7.	Тема 13. Економічні результати та ефективність діяльності підприємства 1. Обчислення величин доходу, прибутку, рентабельності виробництва та окремих виробів. 2. Визначення показників ефективності діяльності підприємства.	4
8.	Підсумкова контрольна робота	2
	Разом	24

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва і зміст теми лабораторного заняття	Кількість годин
-------	--	-----------------

1	Не передбачено навчальним планом	
---	----------------------------------	--

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 2. Прогнозування, планування й регулювання діяльності підприємства. 1. Стратегії розвитку підприємства. Етапи і методи вибору стратегій. 2. Тактичне і оперативне планування на підприємстві.	2
2	Тема 5. Капітал, основні фонди та виробнича потужність 1. Суть і призначення амортизації. 2. Показники використання та відтворення основних фондів.	1
3	Тема 6. Оборотні фонди та фонди обігу підприємства 1. Нормування, норма і норматив запасу. Методи нормування. 2. Види запасів на підприємстві.	1
4	Тема 7. Фінансово-кредитні та нематеріальні активи підприємства 1. Види нематеріальних ресурсів підприємства. 2. Патентування та ліцензування діяльності та ресурсів підприємства.	1
5	Тема 9. Інноваційні процеси та науково-технічний прогрес 1. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень. 2. Інноваційний шлях розвитку українських підприємств	2
6	Тема 10. Маркетингова діяльність підприємства. Якість і конкурентоспроможність продукції 1. Маркетингові дослідження та комунікації підприємства. 2. Якість і конкурентоспроможність продукції.	1
7	Тема 11. Витрати виробництва і собівартість продукції 1. Основні методи розрахунку собівартості 2. Шляхи зниження собівартості.	1
8	Тема 12. Ціни на продукцію: встановлення та регулювання 1. Методи ціноутворення. 2. Державне регулювання та декларування цін.	1
	Разом	10

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Презентації в PowerPoint, відеоролики, мультимедійний проектор та екран.
Навчально-методичне забезпечення з навчальної дисципліни, розміщене у навчально-інформаційному середовищі Moodle.

15. Заняття, що підлягають оцінюванню

Розділ 1							Розділ 2						Тематична	Підсумкова к.р.	II семестр
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Тематична	T8	T9, T10	T11	T12	T13			
СЗ 1	СЗ 2,3	ПЗ 1,2	СЗ 4	ПЗ 3,4	ПЗ 5,6	ПЗ 7			СЗ 5,6	СЗ 7	ПЗ 8	ПЗ 9	ПЗ 10, 11	СЗ 8	
Максимальна оцінка - 12 балів Мінімальна оцінка – 1 бал															

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс України з процедур банкрутства. Відомості Верховної Ради України: редакція від 17.10.2020 року. URL : www.rada.gov.ua.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV зі змінами та доповненнями
UR: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2756-VI зі змінами та доповненнями
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
5. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003р. № 436-IV зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
6. Закон України «Про режим іноземного інвестування» Відомості Верховної Ради України: редакція від 13.02.2021 року. URL : www.rada.gov.ua
7. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>
8. Про оренду землі : Закон України від 06.10.1998 № 161-XIV із змінами та доповненнями URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/161-14>
9. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р. № 973-IV із змінами і доповненнями URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/973-15>
10. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III із змінами та доповненнями URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
11. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 № 2343-XII із змінами та доповненнями
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
12. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI із змінами і доповненнями
URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

Підручники (навчальні посібники)

13. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор - Видавництво, 2016. - – 378 с.
14. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. – 2-ге видання. – К.: Центр учбової літератури, 2020. - 448 с.
15. Грибик І. І. Економіка та управління підприємством: теорія і практика : навч. посіб. / І. І. Грибик. – К. : Ліра-К, 2014. – 428 с.
16. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємства. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 376 с.
17. Економіка підприємства : навчальний посібник / уклад. : Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик ; Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія". - Київ : [НаУКМА], 2018. – 302 с.
18. Економіка підприємства / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва та ін. ; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 426 с.
19. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
20. Економіка підприємства: підручник : у 3 ч. Ч. 1 / А.А. Мазаракі, Г.В. Блакіта, Г.В. Ситник та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2022. – 432 с.
21. Економіка підприємства. С.І. Михайлов, Л.М. Степасюк, С.В. Городенко: навч. посібник/ Михайлов С.І., Степасюк Л.М., Городенко С.В.. – К.: «ЦП КОМПРИНТ», 2015. – 418 с.

22. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 378 с.

23. Економіка підприємства : навч. посіб. / [Л. С. Шевченко, О. С. Марченко, О. А. Гриценко та ін.] ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2021.

25. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства: навч. посібник. Вінниця: «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 1. 432 с.

26. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства: навч. посібник. Вінниця: «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 2. 404 с.

27. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запихляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства: навч. посібник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 377 с.

ДОПОМІЖНА

30. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

31. Економіка підприємства : навчальний посібник для здобувачів вищої Е 45 освіти / Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В. Ровенська, В. С. Рижиков, О. В. Латишева, І. Ю. Єрфорт, Т. П. Гітис, І. І. Смирнова, С. В. Касьянюк. – Краматорськ : ДДМА, 2021. – 236 с.

32. Камишнікова Е. В., Маматова Л. Ш. Економіка підприємства: курс лекцій з дисципліни «Економіка підприємства» для студентів спеціальностей 051 «Економіка підприємства», 075 «Маркетинг», 072 «Фінанси і кредит», 071 «Облік і аудит» усіх форм навчання, Маріуполь, 2017. 205 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: URL: www.kmu.gov.ua.
2. Офіційний сайт Національного банку України: URL: www.bank.gov.ua.
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку: URL : www.me.gov.ua.
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України: URL: www.ukrstat.gov.ua
5. Законодавство України: URL: www.zakon/rada.gov.ua.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА І ПЛАНУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА»

Для денної форми здобуття освіти

Робочою програмою дисципліни передбачено вивчення 2-х розділів обсягом (кредитів ЄКТС):

1 розділ – 1,5 (45 год.);

2 розділ – 1,5 (45 год.).

Робочою програмою дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, тематичного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом розділу, передбаченого робочою програмою, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу);
- тестування знань студентів з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії).

Критеріями оцінки є:

- *при усних відповідях:*

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

- *при виконанні письмових завдань:*

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному/семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студентів освіти:

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Тематичний контроль.

Тематичний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни.

Тематична оцінка визначається як середнє арифметичне набраних балів за поточну роботу при вивченні тем певного розділу.

3. Підсумковий контроль.

Вивчення двох розділів навчальної дисципліни «Економіка і планування виробництва» завершується виконанням підсумкової контрольної роботи. Її мета – виявлення кінцевого результату засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Критерії оцінювання знань студентів за підсумкову контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Економіка і планування виробництва» яка передбачена освітньою програмою профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти, здійснюється за 12-бальною шкалою (табл. 1), з подальшим переведенням семестрової оцінки в оцінку за національною шкалою «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» з визначенням рейтингу студента в балах за 100-бальною шкалою (табл. 2) та перенесенням підсумку у Відомість успішності з навчальної дисципліни.

Таблиця 1. Оцінювання навчальних знань студентів освіти

Рівень досягнень	Бали	Критерії оцінювання знань студентів освіти
I. Початковий	1 бал	студент має уявлення з визначеної проблематики профільного предмета, за допомогою викладача може розпізнати окремі економічні терміни.
	2 бали	студент намагається відтворити окремі поняття бухгалтерських термінів за допомогою викладача; у практичних завданнях відсутні деякі розрахунки, допущені грубі помилки і студент не може їх виправити самостійно
	3 бали	студент відтворює окремі поняття (будуючи свою відповідь на звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення), допускає багато суттєвих помилок під час усних та письмових відповідей, обирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»).
II. Середній	4 бали	студент дає визначення окремих економічних категорій та термінів, поверхнево розкриває суть і значення економічних процесів, допускаючи неточності під час усних відповідей; при письмовому тестуванні робить багато помилок
	5 балів	студент частково характеризує господарський механізм виробництва, не виявляє належної активності при обговоренні усних питань, старанності при виконанні практичних та тестових завдань, характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді
	6 балів	студент самостійно, але не досить повно й аргументовано викладає матеріал профільного предмета, допускає неточності у формулюванні економічних термінів, присутні помилки при виконанні практичних завдань
III. Достатній	7 балів	студент непослідовно викладає свої знання, при виконанні практичних завдань допускає помилки, але при цьому вміє характеризувати економічні стани та явища, при письмовому тестуванні допускає неточності
	8 балів	студент обґрунтовано відповідає на запитання, передбачені програмою профільного предмета;

		характеризує та оцінює результати фінансово-господарської діяльності підприємства, але недостатньо аргументує свої відповіді, допускає під час усних відповідей чи письмового тестування окремі неточності при формулюванні висновків та узагальнень
	9 балів	студент самостійно та послідовно відтворює навчальний матеріал, робить узагальнення та висновки, вступає в дискусію, відстоюючи свою думку; аналізує господарську діяльність підприємства та фінансові результати підприємств; виконує завдання контролю, але недостатньо використовує додаткову літературу
IV. Високий	10 балів	студент логічно, усвідомлено оперує навчальним матеріалом у межах програми профільного предмета; демонструє вміння працювати як самостійно, так і в команді, оцінювати господарську діяльність підприємства та його фінансові результати, намагається знайти причинно-наслідкові зв'язки розв'язуючи типові задачі
	11 балів	студент демонструє обізнаність щодо дії ринкового механізму в різних сферах економіки; самостійно аналізує і розкриває суть економічних явищ та процесів; узагальнює, систематизує, виявляє причинно-наслідкові зв'язки між господарською діяльністю підприємства та його фінансовими результатами
	12 балів	студент виявляє міцні та всебічні знання за програмою профільного предмета, може вести дискусію з конкретної економічної проблеми з використанням фінансової звітності, самостійно користується різними джерелами інформації; робить логічні та аргументовані висновки посилаючись на законодавчу базу, використовує знання про діяльність підприємств різних форм власності в ринкових умовах господарювання

Таблиця 2. Переведення оцінки за 12 бальною шкалою в оцінку за національною шкалою з визначенням рейтингу студента в балах

Оцінка за 12 бальною шкалою	Оцінка національна	Рейтинг студента, бали
12	Відмінно	100
11		96
10		93
9	Добре	89
8		84
7		79
6	Задовільно	73
5		69
4		64
3	Незадовільно	59
2		40
1		20